

Dosarul nr. 2ra-1140/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) E. Badan-Melnic
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, I. Dutca, A. Malfi

Î N C H E I E R E

01 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni "Electrosistem", Bostan Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" împotriva Societății Comerciale "Electrosistem" Societate pe Acțiuni, Societății cu Răspundere Limitată "Motomix Internațional", Companiei Internaționale de Asigurări "Transelit" Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Yldirim Murat cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021,

c o n s t a t ă :

La 05 aprilie 2017, AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC "Electrosistem" SA, intervenient accesoriu Yldirim Murat cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că la 06 ianuarie 2016, pe str. Varnița mun. Chișinău, s-a produs accidentul rutier, în rezultatul căruia s-au tamponat automobilul de model "BMW 730", condus de Botnaru Ion și care îi aparținea cu drept de proprietate, cu automobilul de model "Dacia Logan", ce aparținea SRL "Motomix Internațional", condus de Yldirim Murat, în baza foii de parcurs eliberată de posesorul automobilului SC "Electrosistem" SA.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 06 ianuarie 2016, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Yldirim Murat.

La fel, reclamantul a invocat că la momentul producerii accidentului, pe numele lui Yldirim Murat a fost eliberată de către SC "Electrosistem" SA foaia de

parcurs seria AO nr. 421124 din 05 ianuarie 2016 până la 31 ianuarie 2016 pentru conducerea automobilului, fără a fi contractată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă.

Ulterior, la 16 septembrie 2016, Botnaru Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule", prin care a solicitat încasarea despăgubirilor ca urmare a accidentului produs la data de 06 ianuarie 2016.

Astfel, la 01 iulie 2017, AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a achitat persoanei despăgubite, din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii, despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate autovehiculului de model "BMW 730" în sumă totală de 109 659 de lei.

La 27 martie 2017, în adresa SC "Electrosistem" SA și Yldirim Murat au fost expediate pretenții privind recuperarea despăgubirilor acordate persoanei păgubite în accidentul rutier, însă pretențiile nu au fost satisfăcute.

AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a solicitat încasarea de la SC "Electrosistem" SA a sumei de 109 659 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, încasarea sumei de 2 033,65 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 3 374,76 de lei cu titlu de taxă de stat, încasarea sumei de 800 lei cu titlu de cheltuieli legate de instrumentarea cazului și încasarea sumei de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 29 mai 2019, AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a depus cerere de concretizare a acțiunii împotriva SC "Electrosistem" SA, SRL "Motomix Internațional", CIA "Transelit" SA, intervenient accesoriu Yldirim Murat cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată (f.d. 153-158 Vol. I).

Prin cererea de concretizare, AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a solicitat încasarea de la SC "Electrosistem" SA a sumei de 109 659 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, încasarea sumei de 8 496,32 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 3 374,76 de lei cu titlu de taxă de stat, încasarea sumei de 800 lei cu titlu de cheltuieli legate de instrumentarea cazului și încasarea sumei de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 decembrie 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule".

S-a încasat de la SC "Electrosistem" SA în beneficiul AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" suma de 109 659 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 8 496,32 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 800 lei cu titlu de cheltuieli legate de instrumentarea cazului și suma de 3 568,65 de lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea s-a respins.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la data 6 ianuarie 2016, s-a produs un accident rutier, în rezultatul căruia automobilul de model "Dacia Logan" condus de Yldirim Murat, a tamponat automobilul de model "BMW 730", condus de Botnaru Ion.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 6 ianuarie 2016, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut – Yldirim Murat, conducătorul autovehiculului de model ”Dacia Logan”, care deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă din 17 februarie 2015, cu perioada de asigurare de la 18 februarie 2015 –17 februarie 2016, eliberată de CIA ”Transelit” SA în temeiul contractului de asigurare încheiat cu SRL ”Motomix Internațional”.

În legătură cu producerea accidentului rutier, persoana păgubită – Botnaru Ion s-a adresat cu cerere către CIA ”Transelit” SA în vederea constatării pagubei și achitării despăgubirii de asigurare, însă prin răspunsul din 08 februarie 2016, s-a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare, pe motiv că evenimentul produs la 06 ianuarie 2016 nu reprezintă risc asigurat.

La 16 februarie 2016 Botnaru Ion s-a adresat cu cerere către AP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” privind achitarea despăgubirilor ca urmare a prejudiciului suferit în rezultatul accidentului de circulație din 06 ianuarie 2016, iar la 16 februarie 2016 a fost deschis dosarul de daune.

Potrivit actului de evaluare la procesul-verbal de constatare a daunelor, costul reparației pentru autovehiculul avariat de model ”BMW 730” a constituit suma de 107 769,77 de lei.

La 28 iunie 2016 între AP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” și persoana păgubită Botnaru Ion a fost încheiat Acordul privind acordarea despăgubirilor de asigurare în mărime de 109 695 de lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, AP ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a expediat atât în adresa SC ”Electrosistem” SA, cât și SRL ”Motomix Internațional” pretenții, prin care a solicitat recuperarea despăgubirilor acordate, însă prin răspunsul din 31 martie 2017 a SC ”Electrosistem” SA, cererea a fost respinsă pe motiv că la data producerii accidentului, posesor legal au autoturismului implicat în accident era SRL ”Motomix Internațional”, care deținea automobilul în baza contractului de leasing financiar din 18 aprilie 2014.

Astfel, instanța de fond a stabilit că în temeiul contractului de leasing financiar din 18 aprilie 2014, SC ”Electrosistem” SA a transmis în posesie și folosință temporară către SRL ”Motomix Internațional” automobilul de model ”Dacia Logan” pe un termen de 18 luni.

La 05 ianuarie 2016, SRL ”Motomix Internațional”, având genul de activitate inclusiv închirierea automobilelor, a încheiat cu persoana fizică Esatoglu Esat un contract de locațiune a automobilului de model ”Dacia Logan” pe perioada 05 ianuarie 2016 – 10 ianuarie 2016.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că la aceeași dată, SC ”Electrosistem” SA a eliberat în privința automobilului în cauză foaia de parcurs, prin care a permis lui Esatoglu Esat și Yldirim Murat utilizarea automobilului pentru perioada 05 ianuarie 2016 – 31 ianuarie 2016.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat că automobilul de model ”Dacia Logan” la data producerii accidentului rutier se afla în proprietatea și posesia SC ”Electrosistem” SA, care nu deținea un contract de asigurare obligatorie de

răspundere civilă auto, respectiv nu și-a asigurat răspunderea sa civilă pentru daunele produse de autovehicul și a persoanelor ce urmează a fi admise la conducerea acestuia, fapt ce generează, drept consecință, obligația sa față de reclamant de a repara paguba materială cauzată de automobilul de model "Dacia Logan" și de a compensa despăgubirea de asigurare achitată de AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" persoanei păgubite.

Totodată, instanța a relatat că potrivit tabelului de calcul al dobânzii de întârziere, dobânzile au fost calculate începând cu ziua imediat următoare celei de scadență, adică începând cu 6 aprilie 2017, fapt ce îndreptățește reclamantul să solicite și să primească plățile pentru întârziere, cu titlu de dobânzi de întârziere, în mărime de 8 496,32 de lei.

La fel, în temeiul pct. 36 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 9 aprilie 2009, care stabilește că, persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligația să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, instanța a concluzionat referitor la încasarea sumei de 800 lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune.

De asemenea, instanța de judecată a stabilit că deoarece acțiunea reclamantului este întemeiată, urmează a fi admisă și cerința privind încasarea sumei de 3 568,65 de lei cu titlu de taxă de stat.

Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța a specificat că nu au fost prezentate probe că au fost suportate, fapt ce generează concluzia că cheltuielile respective nu sunt real suportate, motiv pentru care pretenția în cauză nu poate fi admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021, s-a respins cererea de apel depusă de SC "Electrosistem" SA (în proces de insolvență) și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 04 decembrie 2019.

S-a încasat de la SC "Electrosistem" SA (în proces de insolvență) în beneficiul AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" suma de 215 lei cu titlu de cheltuieli pentru citare publică.

La 01 aprilie 2021, lichidatorul SA "Electrosistem", Bostan Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurentul în motivarea recursului a menționat că, la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

De asemenea, a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material și anume prevederile art. 4 și 8 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 (în redacția anilor 2016 – 2017).

Astfel, recurentul a specificat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că la data producerii accidentului – 06 ianuarie 2016, SA "Electrosistem"

deținea doar dreptul de dispoziție asupra automobilului de model "Dacia Logan" implicat în accidentul rutier, iar posesia și folosința asupra automobilului în cauză era deja transmisă către SRL "Motomix Internațional" în temeiul contractului de leasing financiar din 18 aprilie 2014.

Deci, recurentul nu avea obligația legală de a încheia un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, în situația în care nu deținea automobilul dat în posesie și nici nu îl folosea.

Respectiv, recurentului nu-i poate fi imputată încălcarea prevederilor art. 4 și 8 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Prin urmare, în opinia recurentului, lipsește legătura de cauzalitate dintre fapta și prejudiciul imputat SA "Electrosistem", or, automobilul implicat în accidentul rutier a fost transmis în posesia și folosința lui Yldirim Murat de către SRL "Motomix Internațional" în temeiul contractului de locațiune din 05 ianuarie 2016.

În consecință, a concluzionat că în raporturile juridice respective, SA "Electrosistem" nu figurează și nu este subiect, respectiv instanțele urmau să conchidă că recurentul nu este subiect al acțiunii.

La 24 iunie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat conform avizelor de recepție (f.d. 148-151 Vol. II), iar plicul expediat în adresa lui Yldirim Murat a fost restituit cu mențiunea "nereclamat" (f.d. 152-153 Vol. II).

La 12 iulie 2021, CIA "Transelit" SA a depus referință la recursul declarat de lichidatorul SA "Electrosistem", Bostan Nicolae, prin care a solicitat să fie respins cu menținerea hotărârilor judecătorești.

La 01 septembrie 2021, avocatul Cotună Andrian a depus în interesele AP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" referință la recursul declarat de lichidatorul SA "Electrosistem", Bostan Nicolae, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 februarie 2021.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 01 aprilie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de lichidatorul SA "Electrosistem", Bostan Nicolae, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de lichidatorul Societății pe Acțiuni "Electrosistem", Bostan Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari